

Spomin na nesmiselno vojno visoko pod nebom

* * *

Jutranje sonce, ki je na strmih pobočjih gora vedno hitreje nižalo sence sosednjih vrhov, je avstro-ogrske vojake, ki so se zasopli in težko otovorjeni z vojaškim materialom vzpenjali po novo zgrajeni poti na planino Zagreben, ujelo že visoko nad Lepeno. Bližala se je že druga zima soške fronte, na katero se je bilo potrebno dobro pripraviti. Razen straž, ki so po vrhovih čepele v prvih jarkih in opazovale, kaj počnejo Italijani, so vse ostale enote v pričakovanju prvega snega mrzlično gradile svoja oporišča, kjer so v varnem zavetju skalovja rasla skladišča, barake in hlevi...

Veličasten mir enega tistih zadnjih lepih toplih jesenskih dni, ko se da čutiti, da se je narava že pripravila na dolgo zimsko mirovanje, je poleg nenehnega brenjenja vojaških tovornih žičnic in odzvanjanja tesarskih kladiv le od časa do časa prekinil osamljen havbični strel, ki je

z ene ali druge strani zažvižgal in zatulil preko grebenov, nato tresčil v pečine in razparal mirno ozračje, da je še dolgo odmevalo preko gora. Pisalo se je leto 1916...

Iz sanjavih potepanj po času visokogorskih bojev soške fronte me v sedanost vrne šele prijatelj Zvone, ki mi s strmega pobočja pod potjo, že kar malce zaskrbljeno, ker se mu ne odzivam, kliče, da je našel ostanke vojaške tovarne žičnice. Sva na poti na koto 1776, kjer pod planino Zagreben, ki zapuščena sameva nad

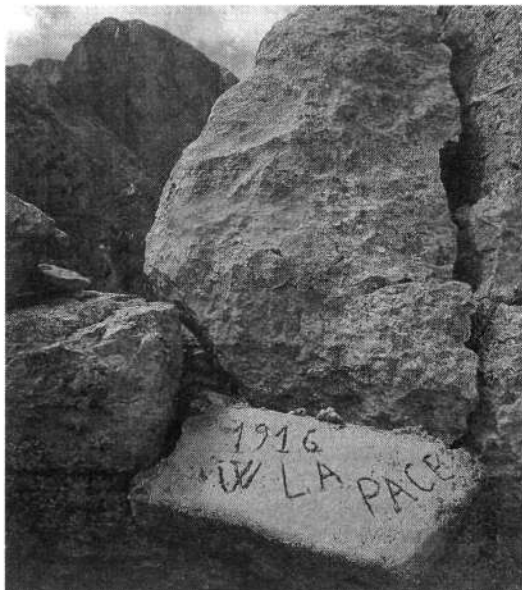
Na planini Zapotok

RUDOLF TRAVINIČ

*Iz mnogo izvirov
teče bistra voda.
Nad njimi
podrta planšarija.*

*Nikjer ni ovce
nikjer ni pastirja.
Nikjer sledu življenja.*

*Edino na starem pragu
zvit v rjav klobčič
se na soncu greje
velik gad.*

Edinstven spomenik, ki je na soški fronti ostal po naključju in ki ga ni nihče načrtoval: neznaní vojaki so leta 1916 visoko v Krnskem pogorju v svežem betonu naskrivaj napisali, naj živi mir

Foto: Tomaž Ovcak